

Bắc Ninh định hình mạng lưới 12 đô thị động lực đến năm 2030

16:31 25/07/2026

Chương trình phát triển đô thị tỉnh Bắc Ninh đến năm 2030 vừa được UBND tỉnh phê duyệt đã xác định định hướng phát triển hệ thống đô thị theo mô hình đa cực, hình thành các cực tăng trưởng gắn với lợi thế của từng khu vực, tạo nền tảng xây dựng Bắc Ninh trở thành thành phố trực thuộc Trung ương và một trong những trung tâm phát triển năng động của vùng Đồng bằng sông Hồng.

Việc hình thành mạng lưới các đô thị động lực tạo động lực tăng trưởng mới, nâng cao năng lực cạnh tranh và thu hút đầu tư, góp phần xây dựng không gian phát triển cân bằng, hiện đại, bền vững

Theo Chương trình, hệ thống đô thị Bắc Ninh sẽ được phát triển theo mô hình đa cực, có phân tầng, phân cấp rõ ràng, bảo đảm liên kết chặt chẽ với Vùng Thủ đô Hà Nội, vùng Đồng bằng sông Hồng và các hành lang kinh tế quốc gia. Trong đó, phát huy vai trò của các đô thị trung tâm, đô thị động lực trong thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, phát triển công nghiệp công nghệ cao, dịch vụ, logistics và đổi mới sáng tạo; đồng thời ưu tiên phát triển các khu vực theo mô hình đô thị

định hướng giao thông công cộng (TOD), gắn với các tuyến cao tốc, đường vành đai, đường sắt tốc độ cao, sân bay, cảng cạn và trung tâm logistics.

Đến năm 2030, Bắc Ninh đặt mục tiêu hoàn thiện, nâng cao các tiêu chí, tiêu chuẩn đô thị loại I, thành phố trực thuộc Trung ương. Hệ thống đô thị với vùng trung tâm gồm 8 đô thị loại II, gồm: Bắc Giang, Kinh Bắc, Từ Sơn, Tiên Du, Yên Phong, Quế Võ, Gia Thuận và Hiệp Hòa. Bên cạnh đó, định hướng mở rộng thêm 4 đô thị gồm Tân Yên - Yên Thế, Lạng Giang - Lục Nam, Lục Ngạn và Sơn Động, phần đầu đáp ứng các tiêu chí đô thị loại II, mở rộng không gian phát triển về phía Bắc, phía Đông và khu vực sinh thái của tỉnh. Phát triển mở rộng, công nhận một số đô thị loại III thuộc các xã trong khu vực phát triển đô thị khi đảm bảo các tiêu chí, điều kiện theo quy định.

Mỗi đô thị được xác định một chức năng, vai trò riêng nhằm phát huy lợi thế so sánh và tạo sự liên kết trong toàn hệ thống. Trong đó, đô thị Bắc Giang tiếp tục giữ vai trò trung tâm cấp tỉnh, đô thị tổng hợp, trung tâm chính trị - hành chính, kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học kỹ thuật của đô thị Bắc Ninh; định hướng phát triển đô thị nén tại trung tâm đô thị, đô thị sinh thái gắn với các không gian tự nhiên, đô thị xanh - thông minh.

Đô thị Kinh Bắc được xác định là cực tăng trưởng về kinh tế tổng hợp, gắn với không gian văn hóa Kinh Bắc, phát triển theo mô hình đô thị đổi mới sáng tạo kết hợp TOD, đồng thời bảo tồn các khu vực đô thị lịch sử và không gian văn hóa Quan họ.

Đô thị Từ Sơn phát triển trở thành trung tâm văn hóa, giáo dục - đào tạo, thương mại, dịch vụ; chú trọng cải tạo, chỉnh trang và chuyển đổi xanh các làng nghề truyền thống, mở rộng không gian dịch vụ, nghiên cứu và đào tạo khoa học - công nghệ.

Đối với các đô thị mới và đô thị nâng loại, Tiên Du được định hướng trở thành trung tâm văn hóa - lịch sử và dịch vụ đô thị, gắn với quần thể Phật Tích, hội Lim và phát triển du lịch văn hóa. Yên Phong và Quế Võ tiếp tục phát huy lợi thế là trung tâm công nghiệp công nghệ cao, logistics và dịch vụ đô thị; trong đó Yên Phong tập trung phát triển công nghiệp điện tử, bán dẫn, đồng bộ hạ tầng nhà ở công nhân và hạ tầng xã hội, còn Quế Võ phát triển dịch vụ - logistics gắn với cảng cạn ICD Quế Võ và không gian đô thị sinh thái hai bên sông Cầu.

Đặc biệt, đô thị Gia Thuận được xác định trở thành cực tăng trưởng mới của tỉnh gắn với Cảng hàng không quốc tế Gia Bình. Đô thị này được định hướng phát triển theo mô hình đô thị sân bay đa chức năng, trung tâm dịch vụ hàng không, logistics, thương mại tự do và các dịch vụ hiện đại, đồng thời bảo tồn, phát huy

giá trị các di sản văn hóa dọc sông Đuống.

Đô thị Hiệp Hòa được định hướng trở thành cửa ngõ phía Tây của tỉnh, phát triển công nghiệp sạch, dịch vụ đô thị kết hợp nông nghiệp công nghệ cao.

Các đô thị Tân Yên - Yên Thế, Lạng Giang - Lục Nam, Lục Ngạn và Sơn Động sẽ phát huy lợi thế về công nghiệp, logistics, nông nghiệp công nghệ cao, du lịch sinh thái và bảo tồn thiên nhiên, góp phần mở rộng không gian phát triển, tăng cường liên kết vùng và khai thác hiệu quả tiềm năng từng khu vực.

Song song với việc phát triển hệ thống đô thị, trong năm 2026 tỉnh cũng sẽ lập báo cáo đánh giá, công nhận 11 phường đạt trình độ phát triển trong đô thị loại II theo quy định; đồng thời thành lập mới 12 phường trên cơ sở nguyên trạng các xã đủ điều kiện, từng bước hoàn thiện hệ thống đơn vị hành chính đô thị phù hợp với định hướng phát triển thành phố trực thuộc Trung ương.

Việc hình thành mạng lưới các đô thị động lực với chức năng phát triển rõ ràng không chỉ tạo động lực tăng trưởng mới, nâng cao năng lực cạnh tranh và thu hút đầu tư mà còn góp phần xây dựng không gian phát triển cân bằng, hiện đại, bền vững. Đây được xem là một trong những nền tảng quan trọng để Bắc Ninh hiện thực hóa mục tiêu trở thành thành phố trực thuộc Trung ương, đồng thời khẳng định vai trò là cực tăng trưởng của vùng Đồng bằng sông Hồng và khu vực phía Bắc trong những năm tới.

Việt Anh